13/02/2019

Και η αποικιοκρατία καλά κρατεί

/ Γνώμες

Της Ζήνας Λυσάνδρου Παναγίδη
Δημάρχου Λευκονοίκου

Από το 1960 παύσαμε να είμαστε αποικία του Στέμματος. Εγκαινιάστηκε μια νέα περίοδος στην Ιστορία του νησιού μας. Η περίοδος της ανεξαρτησίας. Επιτέλους, είπαμε, να αποτινάξουμε τα βαρίδια και τις στρεβλώσεις μιας ανάλγητης αποικιοκρατικής διακυβέρνησης που έστειλε τα παιδιά μας στην αγχόνη, και να βάλουμε πλώρη για πιο εύδια λιμάνια. Να πορευτούμε τη δική μας πορεία προς τον ήλιο της ελευθερίας.
Ο ποιητής, βέβαια, πιο διορατικός και οξυδερκής, μάς προειδοποίησε:
«Κι ήρθε η λευτεριά. Λευτεριά;
Όχι, είπαμε. Είδωλο της λευτεριάς».
Θάψιμο των οραμάτων.
Σφαγιασμός των ελπίδων μας.
Μα καταχωνιάσαμε τον πόνο μας και συνεχίσαμε.
Μετά από έξη σχεδόν δεκαετίες ανεξάρτητης Κυπριακής Δημοκρατίας, και ο πιο άσχετος καταλαβαίνει ότι τίποτα δεν άλλαξε. Η αποικιοκρατία καλά κρατεί. Ό,τι αγγλικό θεωρείται ανώτερο, ευγενέστερο, επιθυμητό. Υποτιμάται βάναυσα και ασύστολα το ελληνικό στοιχείο, η ελληνική γλώσσα, η κορωνίδα των γλωσσών,

της οποίας διάφοροι αντλούν τους χυμούς της για να ανασάνουν το άρωμα των λέξεών της και να μπολιάσουν και να εμπλουτίσουν τη δική τους.
Την εποχή της αποικιοκρατίας οι δυνάστες αυτοί της υφηλίου χρησιμοποιούσαν δυο μεθόδους για να υποτάξουν τους λαούς: πρώτον, τη θρησκευτική αποικιοκρατία, αφού θεωρούσαν ανώτερη τη δική τους θρησκεία την οποία επέβαλλαν στους ιθαγενείς, και δεύτερον, σε περιπτώσεις όπως η δική μας, που η ορθοδοξία ήταν βαθιά ριζωμένη στη συνείδηση του λαού μας, έχοντας υπόψη τους την αποτυχία των Λατίνων να προσηλυτίσουν τους Κυπρίους στον καθολικισμό, χρησιμοποιούσαν το δέλεαρ της προσομοίωσης με τον δυνάστη.
Αυτό, βέβαια, δεν είναι κυπριακό φαινόμενο. Και στην Ινδία, το να μεθούν στα μπαρ, όπως έβλεπαν τους εκπροσώπους της κραταιάς αυτοκρατορίας να κάνουν, θεωρούσαν ότι ήταν δείγμα ανωτερότητας, που τους έκανε να ξεχωρίζουν από τον λαό, τους άξεστους και απολίτιστους ιθαγενείς.
Αυτό το δέλεαρ της προσομοίωσης με τον δυνάστη, είναι μέχρι σήμερα τόσο έντονο στην κυπριακή κοινωνία, που καταντά εμετικό. Τα σημάδια του είναι πολύ έκδηλα σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας, και ιδίως στις «ανώτερες», ούτως ειπείν, «τάξεις». Με λίγα λόγια, όποιος έκανε λίγα λεφτά, δεν καταδέχεται τα παιδιά του να συναγελάζονται με τα παιδιά των συνηθισμένων ανθρώπων, και να πηγαίνει σε δημόσιο ελληνικό σχολείο. Υποτιμούν και τους συνανθρώπους τους, αλλά χειρότερα υποτιμούν και την ελληνική μας γλώσσα.
Η υποτίμηση συνεχίζεται με τις σπουδές, πάλι στην αγγλική γλώσσα, και συνεχίζεται με την αγορά εργασίας, όπου το ίδιο σινάφι προωθεί τους ομογάλακτούς του. Κι έτσι, διαιωνίζεται η αποικιοκρατία. Με μια υπερφίαλη στάση, με ένα σύμπλεγμα ανωτερότητας, που δεν δικαιολογείται, γιατί άλλο σπουδάζω κι άλλο μορφώνομαι. Και η μόρφωση, η παιδεία είναι η επιμέλεια, η αγωγή της ψυχής, σύμφωνα με τον Πλάτωνα, που μόνο η Ανθρωπιστική Παιδεία προσφέρει.
Αξίζει να αναφέρω για πολλοστή φορά, αυτό που μας έλεγε ο αγαπημένος μας κ. Γαβριήλ Μηνάς, ένας από τους πιο ευφυείς πνευματικούς μας ταγούς, ότι οι πτωχοί πρόγονοί μας πλήρωναν αδρά για να έχουν τα παιδιά τους ελληνική παιδεία, ενώ υπήρχαν δωρεάν αγγλικά σχολεία με υποσχέσεις για λαμπρό μέλλον, και σήμερα οι πλούσιοι απόγονοί τους, ενώ έχουμε δωρεάν ελληνική παιδεία, συνωθούνται και διαγκωνίζονται ποιου το παιδί θα περάσει σε αγγλικό σχολείο για να πάρει αγγλική παιδεία και αγγλική κουλτούρα. Και κλάμα ο λαός, άμα δεν ευοδωθεί ο ευσεβής τους πόθος.
Για όσους, δε, υπομειδιούν με τα γραφόμενά μου, επειδή υποτιμούν τα Πανεπιστήμια της Κύπρου και της Ελλάδας, τους υπογράφω ότι οι πιο πολλοί ούτε απέξω από κάποιες σχολές δεν θα μπορούσαν να περάσουν, όχι να περάσουν τις εξετάσεις τους, π.χ. Ιατρική, Πολυτεχνείο, Νομική, κ.ά. Κι εδώ ισχύει το όσα δεν φτάνει η αλεπού…

Δεν θα μπορούσα να αποφύγω τον πειρασμό να αναφέρω κι ένα άλλο παράδειγμα της αποικιοκρατικής μας νοοτροπίας, ένα από τα πολλά: οι τήβεννοι των δικαστών και οι στολές των δικηγόρων. Βλέποντάς τους, διερωτάσαι αν έφυγαν πραγματικά οι Άγγλοι...Γιατί δεν εξεγείρονται οι ίδιοι οι δικηγόροι; Είμαστε στην Αγγλία;

Η φτώχια και η πνευματική ένδεια όσων υποτιμούν οτιδήποτε το ελληνικό και θεοποιούν τους τέως δυνάστες μας, αποδεικνύεται περίτρανα καθημερινά από τα μαργαριτάρια που ακούγονται από χείλη παντός είδους μεγαλοσχημόνων. Οι περισσότεροι δεν μπορούν μια σωστή πρόταση να αρθρώσουν σε ένα ακροατήριο που μιλά ελληνικά. Συνήθως, σκέφτονται αγγλικά και προσπαθούν να τα μεταφράσουν στα ελληνικά. Έκπτωση σε «απάτριδες και ανελλήνιστους καιρούς», κατά τον ευπατρίδη Καθηγητή Λογοτεχνίας Θεοδόση Πυλαρινό.

Θα ήθελα να τελειώσω με τα λόγια που είπε ο πολυβραβευμένος Ποιητής μας κ. Κυριάκος Χαραλαμπίδης, όταν τον βράβευσε η Ακαδημία Αθηνών:

«Έλληνες είμαστε κι εμείς
πλην με αγάπες και συγκινήσεις της Ασίας».